

A black and white photograph of Mikel Laboa performing on stage. He is shown in profile, facing left, playing an acoustic guitar. He is wearing a dark shirt. In the foreground, there are two microphones on stands, one of which is positioned near his mouth. The background is dark, and the lighting is focused on the performer.

Mikel Laboa

Usurbilen 1985eko Uztailak 4

KANTU GUZTIEN KANTUARI

Damurik gabe, atzokoaren damurik gabe; beldurrik gabe,
biharkoaren beldurrik gabe, nahi dut gaur kantua hel dakidan,
nahi dut zuei kantua hel dakizuen.

Ez da enea kantua; ez da zuena, oraino, nahiz eta nigan, nahiz
eta zuengan, betitik datzan, ernatzeko zorian, loratzeko zain.

Guk geuk gugan baino, beragan gauzka kantuak. Guk geuk
kantua baino, kantuak gaitu gu hautatzen, kantu-ontzi izanez,
kantu-bide izan gatzaizkion.

Ez dagokio besterik kantariari, kantatzen uztea kantuari.

Ederrik denean, beraz, ez beha kantariari, kantuarena da hori.
Okerrik denean, aldiz, ez dagokio kantuari okerraren errurik,
kantariari baizik.

Urruna dugu kantu hau, eta hurbila, hurbilik bada;
urrunena urrunetan, izar guztiek dutenez lotkarri,
hurbilena hurbiletan, bihotz muinean duguna iturri...
katurik haundiena, tokirik ttikienean.

Kantu bakarra.

Gure kantu honek ez du inork derraken hitzik,
ez eta, ozena izan arren, ia inork dentzukeen hotsik;
hala ere badu aski hatsik, kantuz asebetetzeko gertu ta prest dena hutsik.

Esana dagoena kantatzera, idatzita dagoena irakurtzera darama kantuak
kantaria, lehen ikusten ez zuena orain erakustera, gero ikusiko duena
orain adieraztera.

Kantua kantu denean, kantaria ez da ikusten, kantuak bait digu ezkututzen.
Kantuak ez duenean kanturik, ez da nabarmen kantaria baizen,
ez bait du non eskutaturik.

Iraganaren damurik gabe, etorkizunaren beldurrik gabe,
betorkigu gaur kantua, zuei doakizuen; hel bekigu, hel dakizuen kantua
zuei, oraingooi, hemen zaudeteno, i,
zuei, lehengooi, hemendik joandakooi,
zuei, gerokooi, honera etortzekooi;

bekizue guztioi dagokizuena; bekizue eguzkia bezainbat,
eguzkia bezain berri, bezain zahar den gure kantu hau:

gaurko kantu, gaurkoontzat,
atzoko, atzokoontzat;
biharko, biharkoontzat,
eta betiko kantu denontzat...

Eta denean okerrik, oroi, ez egotz errurik, otoi,
betiko kantuari, eta bai egungo kantariari.

1985. Bazkokari.
J.A. Artze

BENTARA NOA

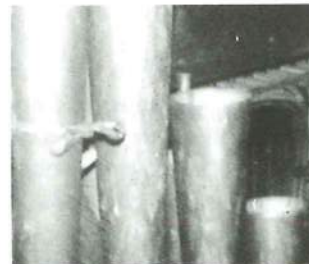
*Bentara noa, bentatik nator
bentan da nere gogoa.
Bentako arrosa kabelinetan
hartu dut amorioa.*

Herrikoia

URSUA

Baztango Ursua Etxearen omenezko konposizioa.
Instrumentala: Kitarra + sintetizagailua.
Musika: M. Laboa

IHESA ZILEGI BALITZ

*Ihes betea zilegi balitz
nunbait balego bakea
ni ez nintzake etxe ertzeko
loredien maitalea.*

*Ni ez nintzake oinazearen
menpeko mixerablea
oihu zekenen destinatzaile
etsipenaren semea.*

*Ni ez nintzeko iñorentzako
askandaluzko kaltea
lur hotz batetan aldatutako
landare sustrai gabea.*

*Ihes ederra zilegi balitz
urra ahal baledi katea
ni ez nintzake ontzi gabeko
itsasgizon ahalgea.*

Hitzak: X. Lete
Musika: M. Laboa

BAZTAN

*Ez nago ziur
bainan egunsentiarekin
izango zen
Baztango bazterrak
nere logelan
hasi ziren
sartzen eta sartzen
Lekurik ezak, nunbait
esnatu ninduen
segituan jautzi nintzen
nun nengoen
Lehioa ireki nuen
eta emeki emeki
Baztango lurrean
Baztan baitan
Baztan izan nintzen.*

Hitzak: J.A. Artze
Musika: M. Laboa

EZ NAU IZUTZEN NEGU HURBILAK

*Ez nau izutzen negu hurbilak
uda betezko beroan
dakidalako iraute duela
orainak ere geroan
nolabaitezko kate geldian
unez uneko lerroan
guztia present biurtu arte
nor izanaren erroan*

*Ez nau beldurtzen egunsentian
arnas zuridun izotzak
nun dirudien bizirik gabe
natura zabal hilotzak
eguzki eder joan guztien
argia baitu bihotzak
eta begien milla ernegai
iraganaren oroitzak.*

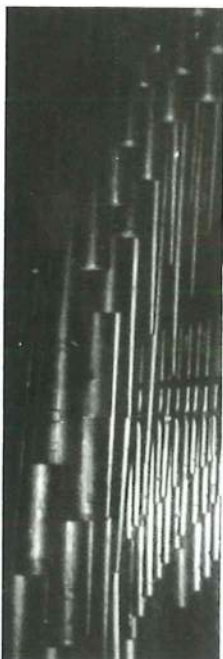
*Ez nau larritzen azken orduan
arnasa galdu beharrak
bide xumea hesituarren
amildegiaren larrak,
ardo berriak onduko ditu
mahastietan aihen zarrak
gure oraina arrazoiturik
beste batzuren biarrak.*

*Ez nau illuntzen baratztatikan
azken loreak biltzeak
muga guztien arrazoi billa
arnas gabe ibiltzeak
arratsaldeko argi betera
zentzu denak umiltzeak
amets betezko loa baitakar
behin betirako hiltzeak.*

Hitzak: X. Lete
Musika: M. Laboa

ZAUDE LASAI

*Askatuko zaituen
zai ba zaude
Zaude lasai
Zaude ziur
askatuko zaituela
kateak itsusiak baitira hilotzen gorputzean!!*

Hitzak: J.A. Artze
Musika: M. Laboa

SKETX

Komunikazio-Inkomunikazio. Lekeitio 5.

Komunikazioaren mundu ilunean sartu nahi gaituen eszenifikazio bat da.

Lekeitioa-ak:

Soinua, fonetika, irrintzi, karraxi eta abarren bidez espresioaren bilatze obsesibo berezi batzuk dira. Herri honetako euskararen musika-soinu-melodi berezia oinharritzat hartzen duelako du Lekeitio izena serieak.

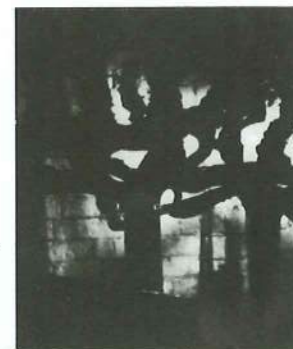
LIZARDI

*Lizardi, Rimbaud etorri duk hitaz galdezka
eta gu ere hire zain geundela
esan zioagu
ez hintzela aspaldi azaldu
etxetik
eta belatzean eseri gaituk denok
erlojuak janez
baina mezularia bidali diagu Alosko torrera
eskilara luzetan
beleak uxatzen
ote hintzen ikus zezan*

*gero kanpaiak entzun dizkiagu
zakurrak zaunkaka*

*orduan sortu haiz bidetik
balantzaka
eta hirekin aurrez aurre jarri garenean
zerraldo erori haiz gure oinetan
eta gorpu gogor hintzen
udazkenaren tronoan
hertsu dizkiagu begiak
adiosik ez
eta goizaldean
muxika hezur batetan sarturik
o petit poete
piroteknariak gabe lurperatu haugu
baratzan.*

Hitzak: Bernardo Atxaga
Musika: M.Laboa

BESTERIK EZAGUTU EZ ETA...

*Besterik ezagutu ez eta
ase
irrintzi zakar bat
hautsi da zure gel^{ko} leihoan*

*besterik ezagutu ez eta
ez ote daude kezkatu
eta zeuk
ez diozu jaramanik egin*

*besterik ezagutu ez eta
ez erien artetik
ez ote zaizkizun
geroztik
txistua dena kexu
hots du
zure muinaren billa*

*besterik ezagutu ez eta
bizitzaren zenbat gauza eder
eskatzen ari
eta zuk ez diozu
jaramonik egin
besterik
besterik ezagutu ez eta...
sabelpeko dardar ozena
ez zaitu lainotuko
hilko, hilko sortu artio.*

Hitzak: J.A. Artze
Musika: M. Laboa

HERRIA ETA HIZKUNTZA

*Iragan egun batez, ostatu batean
bi lagun ari ziren ez ta ba betean;
biak ziren euskaldun zintzoak ustean,
halaere ezin adi elgarren artean;
entzuten egona naiz omore tristean.*

*Ez dut osorik hartu baten parabola,
erderaz mintzo baitzen, berak jakin nola;
gure herri maiteaz zuela axola,
hau, bere gain beharra, bertzen men dagola,
“Gora euskal-herria”, frantsesez ziola.*

*Bertzea oldartu zen euskera garbian;
“Gure hizkuntza ez da gelduko agian!
Hori dugu berexik guk Euskal-herrian,
gainerakotan gaude bertzen negurrian;
frantses eginak gira joan den aspaldian!*

*Bi gizon horietan, zugaitz onekoa
batek ondo zuen, bertzeak ostoa;
gauza arrado hori ez dut gustokoa,
mendian bizi arren, dut ikustekoa
gaztainaren aldaxkez jantzirik pagoa.*

*Bat herria goratzen arrotz baten gisa,
arrotz nahiak berriz herriaren hitza;
gureak ja egin du, gaiten garbi mintza,
lano pean bazala galduak gabiltza,
ez daizke bi nagusi batean zerbitza!*

*Elgarri direlakotz bi gizon jazarri,
gauza bat bera dute bi pusketan zarrri;
erakatxi nahi tut nik puxkak elgarri,
gure hizkuntza eta gure Euskal-herri
Konparatzen-baitut izaite bateri.*

*Anai-arrebak, entzun ene aho-otsa;
izaite bat ez daike hezur hutsez osa;
herria da gorputza, hizkuntza bihotza;
bertzetik berextean bitarik bakotxa,
izaite horrendako segurra hil hotza.*

*Batzu herriaz orroit, euskeraz ahantzi
bertzek euskera maita, herria gaitzetsi;
hizkuntza ta herria berex ez doatzi,
berex nahi daukute Konpreniarazi
bata bertzea gabe ez daizkela bizi.*

Hitzak: Xalbador
Musika: M. Laboa
Brassens-i Gorazarrea

OIES ERRONDAN DABIL

*Oies errondan dabil
berak baki nundik,
Karmen gerri politen
ate ondotxutik. Oies:
sarritxutan errondan
ibilli zaitezke.*

*Itsasoko aldetik
dauko bentanea,
handixek erasten dau
Karmenek sokea. Oies
dirua emon nai ta
iñork hartu nai ez.*

Lekeitioko kanta herrikoia

DENBORA GALDUAREN BILA (DONESTEBE)

Nafarroako Donestebe herriari eskeinitako konposizioa.

Instrumentala: Kitarra
Musika: M. Laboa

SORTERRIKO KOPLAK

*Oihaneko pagoak blai
aideratuz hiru elai.
Ostadarraren harian dira
hirurak pausatu nahi.*

*Larrosak dira gorriak
edo bestelan xuriak.
Hagitzez dira ederragoak
neskatilaren irriak.*

*Maldan behera urratsa
betiko bidean latsa.
Hodei ilunak gaua belzten du
udazkena da ez bedatsa.*

*Usapalak ostantzean
huts bat badut bihotzean.
Zatoz maitea gure etxera
dostatzerara arratsean.*

*Eder basoan haritza
haran aldean garitza.
Fruitu antzera ontzen da hemen
gizasemeen bizitza.*

*Sagar gorriak dilindan
damea dago ganbaran
maite laztanez hartzeko eta
elkartzeko ohantzean.*

*Iluntasuna abailtzen da
luma galdu bat bezala
begiak uso, mingaina arana
zure bihotza ene aingura.*

*Hurrun gauhontzak uluka
zakur deslaiak zaunkaka.
Mende oso bat iraganen dut
zure ondoan koblak.*

Hitzak: J. Sarrionandia
Musika: M. Laboa

IZARREN HAUTSA

*Izarren hautsa egun batean
bilakatu zen bizigai,
hauts hartatikan uste gabean
noizpait ginaden gu ernai.
Eta horrela bizitzen gera
sortuz ta sortuz gure aukera
atsedenik hartu gabe;
lana eginaz goaz aurrera
kate horretan denok batera
gogorki loturik gaude.*

*Gizonak badu inguru latz bat
menperatzeko premia,
burruka hortan bizi da eta
hori du bere egia.
Ekin ta ekin bilatzen ditu
saiatze hortan ezin gelditu,
jakintza eta argia;
bide illunak nekez aurkitu
lege berriak noizpait erditu
hortan jokatzu bizia.
Gizonen lana jakintza dugu;
ezagutuz aldatzea,
naturarekin bat izan eta
harremanetan sartzea.
Eta Indarrak ongi errotuz
gure sustraiak lurrari lotuz
bertatikan irautea;
ezaren gudaz baietza sortuz
ukazioa legetzat hartuz
beti aurrera joatea.
Ez dadukanak ongi ohi daki
eukitzea zein dan ona,
bere premiak bete nahian
beti bizi da gizona.*

*Gu ere zerbait bagera eta
gauden tokitik hemendik bertan
saia gaitezen ikusten;
amets eroak baztertuz bertan
sasi zikiñak behingoz erreta
bide on bat aukeratzen.
Gu sortu giñen enbor beretik
sortuko dira besteak
burruka hortan iraungo duten
zuhaitz ardaska gazteak.
Beren aukeran jabe eraikiz
ta erortzean berriro jaikiz
ibiltzen joanen direnak;
Gertakizunen indar ta argiz
gure ametsa arrazoi garbiz
egiztatuko dutenak.*

Hitzak: X. Lete
Musika: M. Laboa

HAIKA MUTIL

Laburdiko abesti herrikoia.

Instrumentala: Pianoa.

ORREAGA (Lekeitio 6)

Irrintzian oinharritutako konposizioa 1978. urtean, Orreagako
gatatzaren 1200. urteurrenean sortua.

TXORIA TXORI

*hegoak ebaki banizkion
nerea izango zen,
ez zuen aldegingo,
bainan*

*honela
ez zen gehiago txoria izango
eta nik...
txoria nuen maite.*

Hitzak: J.A. Artze
Musika: M. Laboa

LILLURAREN KONTRA

*Lillurarik ez!
ez dago itzultzerik
eguna atean dago
haize hotza dakar
ez da izango beste goizerik.*

*Tronpatzerik ez!
bizitza ez da uskeria,
edan ase arte beretik
ez da aski izango
galtzer zaudelarik.*

*Kontsolatzerik ez!
denbora ez da luzea,
ustelak lurpera
bizitza da haundiena
galtzea litzake galtzea dena.*

Hitzak: B. Brecht
Musika: M. Laboa

ZURE BEGIEK

*Zure begiek
ene maitia
ba dute biek
dirdir eztia.*

*Zeruko lore
miresgarriak
izarren pare
xoragarriak.*

*Gazte gaztia
zira oraino
egun guzia
nago zuri so.*

*Zure begiek
erotzen naute
eta guziok
nahi luzkete.*

*Gaua delarik
mundurat jauzten
Jauna zerutik
da urrikaltzen.*

*Zure begien
goxoino hori
egon dadien
eder ta garbi.*

*Ene nahia
zinez aundia
zu izatia
nere andria.*

Hitzak: D. Landart
Musika: M. Laboa

Mikel
zure itzala
gure hartzarrenen tarte gori
izan da.

Aurrerantzerako
gorri gori hau
beltz bero
ahantzezina bilakatua diguzu,
eguzki kixkaltzaile ugarien
betirako babes...

Eskerrik asko

Usurbil

CAJA DE AHORROS PROVINCIAL DE GUIPUZCOA
GIPUZKOAKO AURREZKI KUTXA PROBINTZIALA